

Благає! Й лискавкою на мить перелетить містом якась сензаційна вістка, освітить багрює сіре лахміття, вбере пестро в колірні фестони.

Й немає вже нуди—жебракки. В королівну перечарувалась препишну!

— Та згасне рефлектор сензаційної лискавки й лахмітна царівна простягає благально руки по одне щире слово, по один рвучкий, життєвий жест.

На лицах людей — по вулицях, салях, парках, скривленим гримасом осідає однаковий вираз, рухи опановує однака, мелянхолійна ритміка, очі прижмурює однакове, нервозне вижидання чогось нового — цікавого...

— Нуда!...

2. Банальність.

Вохка, холодна й пестра мов гад!

Крикливими афішами приліплюється до сірих мурів. Пестрими красками горить за шибамися вистав — кін.

— Повзе вулицями довгим рядом однакових авт, трамваїв, видихує з челюстей ресторанів та шинків огидну атмосферу алкоголю, поту й пристрасти.

Кричить у затьмарене небо крикливими звуками радіових голосників, та патефонових плит.

Лізе в вічі густо шмінкованими лицами, пхається в мозок бруковими фразами: „муровий“, „щад“, „кубіта“.

Сірим, липким пилом падає на руки, брудним вонючим повітрям сповняє груди. Безсенсовістю життя троїть серце.

...Тільки часом із відчиненого вікна, пронесеться чистий, ясний звук фортепяну чи скрипки й мов жайворон у співі збивається дзвінко в небо.

Тільки десь, за запорошеною шибкою вбогої вистави, процвітає блідо-хоровита рожа.

Тільки на закруті вулиці стрінеш часами смутне дівча з чорними мов ніч очима, котрі стільки чарівного нашіптують про далекі, приманчиві світи людської душі.

Так! І здалека — ген у парку, закує зазуля, залящить соловій і вмовкне переляканий голосним: „Прецлі по десять! — свіжі прецлі!“

Сіра, глупа, міська банальність повзе пестрим гадом по кам'яних вулицях і своїм отруйним віддыхом, вбиває кожную каплину справжньої радості.

3. Сором.

Тихою, підступною ходою скрадається до людини й кидається раптовою багрюю на лица, серпанком мряки на очі, отупінням на мозок —

Каже людині фальшувати усміхи, погляди, жести, скривати почування, замінювати слова —

Воліче за собою несміливість й боязкість, витончує нерви. Примушує людину держатися в тіні, скривати свою істоту, знизжати свої цінності.

— Холодний, жорстокий сором, доводить до лиха...

...Сором!

Кидає людським призи́рством у вічі, каже берегтися насміху й глуму —

Спинає свавільність і безсоромність, держить за руки, щоб не поповнили поганого вчинку —

Лагіднить вдачу, ошляхотнює серце.

— Жаркий, болючий сором чинить добро.

4. Сплетні.

Дрібненькі й тендітні мов павутиння, здатні кожної хвилини замінитися в грубе мотуззя, що дусить людину.

— Людська злоба розсілася високо над землею й довгими, білими пальцями снує тонке павутиння над... ближніми своїми. Основує все — цілу людину, з усіма проявами її життя, з кожним найдрібнішим дрогненням душі. Закрадається в найінтимніший куток, вишукує найбільш болючі й скриті місця й пряде-пряде, зі здвоєною швидкістю й силою, невтомно, творчо.

Творить... тонке павутиння-сплетні й ними вбійчо й болісно омотує свою жертву.

Вона спочатку кидається, пручається, рве ніжні волоконця. Та чим далі, тим тонкі пасма павутиння-сплетень грубшають, звязують тіло й душу й людина затихає, присідає, закусує ще час від часу злісно вуста, аж вкінці тупіє на все, що круг неї.

Людина блідне, марніє, очі жевріють нездоровим блеском... а круг неї, здоровенними, вигодованими гадюками вються сплетні — творча праця людської злоби й безсердешности.

